

NOTISER

Maria Ylipää som Kristina på Svenska Teatern.

Foto: PRIVAT

Maria Ylipää gör Chess

I fredags avslöjades den första av fyra huvudroller i Chess på svenska med premiär på Svenska Teatern i Helsingfors nästa höst. **Maria Ylipää** kommer att göra rollen som Florence, samma roll som **Elaine Paige** axlade i originaluppsättningen.

–Det är härligt att vara tillbaka på Svenska Teatern, säger Maria Ylipää.

Hon har haft en paus från musikallivet efter succén och långköraren Kristina från Duvemåla som hade premiär 2012.

Maria Ylipääs första framträdande blir på Svenska Dagen den 6 november i Folktingets direktsända gala från Svenska Teatern. **Maria Sid** kommer att regissera musikalerna. (kg)

Hällström-konst i Jomala bibliotek

Isa Hällström ställer ut målningar på Jomala bibliotek i november. Hällström har målat utifrån temat "Höst i Norden" med den Nordiska biblioteksveckan i åtanke. (kg)

Familjen Bra är så absurt bra att man blir illamående

Familjen Bra.
Manus: Joakim Pirinen.
Regi: Johan Karrento.
Scenografi: Bo Söderlund.
Kostym: Lena Andersson.
I rollerna: Johan Ehn, Eva Ekström-Andersen, Erik Lönngren och Pernilla Häggglund.

TOKSKRATT Johan Ehn imponerar i scendebuten.

Joakim Pirinens pjäs **Familjen Bra** är humlan som inte borde kunna flyga, men ändå gör det.

All dramatik bygger på konflikt. Det är grundkurs 1, 2, 3 och 4. I **Familjen Bra** finns inte en enda konflikt. Ja, eller kanske en halv då, när båda tonårsbarnen mer än gärna diskar efter maten, den löses på två sekunder genom att en diskar och en annan torkar.

Många är liksom jag uppvuxen med Joakim Pirinens mörka och skruvade serier i *Galago*.

Socker-Conny som visste att man kunde slå hela världen med häpnad med ett schysst järnrör. Den här

pijäsen har närmare 20 år på nacken och har inte föräldrats det minsta, snarare tvärtom.

Vårt samhälle och vår kultur är genomsyrade av kommersialismens och konsumismens glansbilds-doktriner och reklamspråk. Pirinen driver detta till absurdum. Firman slår försäljningsrekord, smörgåsen landar med bredsida upp, personalens våtutrymmen är underbara och mormor och morfar och farmor och farfar skickar ett gemensamt gratulationskort till födelsedagsbarnet.

Mamma Eva Bra broderar monogram på lakanen och skriver samtidigt en dikt när hon stiger upp tidigt och ser morgonsolen flöda in genom gillestugans fönster. Gräset som lyser grönt är klippt med nagelsax och himlen molnfri.

Familjens tonåringar Janne och Lena är ivrigt med på alla föräldrarnas förslag, man spelar tärning (i en absurt utdragen scen) och dricker utsökt termos-te som alltid är varmt. Familjen är överens och kan prata om allt, också om hur makalöst sexliv de har.

När sonen kommer ut som transsexuell är det fantastiskt och när han och partnern följande dag blir kära i varsin vietnamesisk syster är det också lika fantastiskt bra.

Pappa Lasse Bra uppfinner ett ananasbatteri som löser hela världens energiproblem. Det gör dem extremt rika, vilket är bra för det finns så många fina organisationer de kan skänka pengarna till.

Det blir världsfred och intergalaktiskt medlemskap. Allt är så bra det bara kan bli.

Pjäsen är skruvad och pjäsvalet djärvt. Regissören **Johan Karrentos** makalösa energi vibrerar i varje scen. Valet av ensemble är utomordentligt lyckat och **Bo Söderlunds** tecknade scenografi är kongenial. Svart-vita mesmeriserande interiörer projiceras från golv till tak på vit duk. De kommenterar det som händer på scenen och blir allt mer spejsade mot slutet.

Skådespeleriet är genomgående imponerande. De fyra skådespelarna är på scen så gott som hela föreställningen igenom,

Luciaprojekt med starka

En konsert som väcker starka känslor hos både sångare och publik.

Det är Ålands projektör "Syrakusas öga" som snart får ny premiär på Alandica.

Det började med en tanke om en traditionell och mysig luciakonsert utomhus där vintern skulle visa sig från sin bästa sidan.

Men när projektkörens ledare **Johanna Grüssner** insåg att en sådan konsert kunde snöa eller regna bort blev det i stället ett projekt för Alandicas stora scen - med en berättelse om Lucia som inte väjer för mörkret.

För manus och regi står **Isabella Grüssner Sarling**. Både hon och Johan-

AKTUELL Manusförfattaren och regissören Isabella Grüssner Sarling ser många paralleller till nutiden i Lucias öde.

Foto: Jonas Edsvik

na Grüssner understryker det aktuella i berättelsen som utmynnar i den godhjärtade Lucias död..

Kören har utökats sen premiären men upplägget är detsamma som i fjol med samma huvudrollsinnehavare, bland andra **Shi-**

rin Golchin som Lucia, **Leonarde Brändström** som hennes fästman och **Parva Pirzadeh** som hennes väninna, och **Nicklas Lantz** som en ond ståthållare i läderrock

Kapellmästare är som i fjol **Michael Ottosson**.

Hur skiljer årets uppsättning sig från fjolårets?

–Det fanns en del detaljer vi kunde skärpa till. Det har blivit ett strå vas-sare både visuellt och spel-tekniskt. Små detaljer kan ofta göra stor skillnad, säger Isabella Grüssner Sarling.

Undvika fallgropar

Den största utmaningen? Kanske var det att göra Lucias dödsscenen utan att gå till överdrift.

–Jag är väldigt kliché-känslig. Jag vill undvika alla fallgropar och få bort sånt som kan bli lite i blödigaste laget. Hur ska man knyta ihop det hela och gestalta sorgen utan att det blir för mycket? Om man vältrar sig i det för mycket

kan det bli så att publiken reagerar mindre.

Hur tror du publiken känner sig när den lämnar salen?

–Man ska känna sig berörd och ha en del nya tankar med sig. Det som jag reagerade på när jag skrev berättelsen är att det finns paralleller till vår värld i dag, med religionsförtryck, kvinnoförtryck, fattigdom och förföljelse av folkgrupper.

Uppsättningen har också ett hbtq-perspektiv.

–Det finns inga bevis för att Lucia var lesbisk men vi har öppnat för den möjligheten, säger Isabella Grüssner Sarling.

Patrik Dahlblom
patrik.dahlblom@nyan.ax

Vägen till självstyrelse

Det hände för 100 år sedan

Nya Åland uppmärksammar Finland 100 år med serien *Vägen till självstyrelse*.

Vissa dagar ger vi en kort historisk glimt av vad som hände för exakt 100 år sedan.

6 november 1917 Internationellt:

Rysslands sista generalguvernör i Finland **N Nekrasov** reser till St Petersburg. På frågan om hur det blir med den finländska självständigheten, svarar han: – Gör som ni behagar

BRAVO FAMILJEN BRA
Pernilla Hägglund, Erik Lönngren, Eva Ekström-Andersen och Johan Ehn.

med avundsvärd energi, men också med förmåga att växla i tempo och våga vänta in och dra ut på repliker. Här anas hantverket från en skicklig och modig regissör.

Johan Ehn gör scen-debut med en bärande roll och gör det lysande, som om han aldrig gjort annat, naturligt och chosofritt hur galna replikerna än är. **Eva Ekström-Andersen** matchar honom perfekt, präktig och dräplig.

Erik Lönngren är trots sina unga år, den mest erfarna skådespelaren på

scen och visar i den här pjäsen också stort sinne för komedi och mimik.

Det största utropstecknet för mig är trots allt **Pernilla Hägglund**. Hon går ner i spagat, balanserar på soffkanten, kommunicerar med renässansgenier genom en kristallskål och hoppar fram på scenen och ropar: "Det är en sån ynnest att få vara kvinna!" så att man vill tro det.

Det är en galen och an-norlunda pjäs. Det är länge sedan något likande spelats på Åland. "Skall det inte

snart hända nåt?", hör jag någon viska i pausen och i andra akten infinner sig en viss matthet, det blir bara mer och mer absurt och bokstavligen utspejst.

Jag är inte säker på om det funkar med en pjäs utan konflikter, men jag gillar det som pjäsen gör med mig. Det är som att äta ett kilo skumgodis på allt för kort tid, man blir illamående, ber om nåd och längtar intensivt efter familjebråk, sårigheter och tagelskjorta.

Katarina Gæddnäs
katarina.gæddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Många såg Önningeby-konst i tyska Dachau

Drygt 150 personer kom till vernissagen för Önningebykoloni-utställningen i tyska Dachau i torsdags.

Det rapporterar Önningebymuseets **Kjell Ekström**.

Utställningen öppnades av Dachaus borgmästare **Florian Hartman** och Finlands generalkonsul i München **Philipp A. Schoeller** talade.

På plats fanns också **Ingrid Iremark**, tidigare generalkonsul på Åland, som har lånat ut två verk. 72 verk ur Önningebymuseets samlingar ingår i utställningen.

Den största lokaltidningen uppmärksammade ut-

PÅ TURNÉ Ett sjuttioal konstverk med anknytning till Önningebykolonin visas nu i Tyskland. Foto: PRIVAT

ställningen på förstasidan.

– Sammanfattningsvis en fantastisk dag. Flera av museets pedagoger var oerhört taggade och återkom på kvällen med frågor och

kommentarer, berättar Kjell Ekström.

I mars går utställningen vidare till Schwaan i norra Tyskland. (pd)

PÅ PLATS
Tidigare generalkonsuln **Ingrid Iremark** kom till vernissagen med maken **Thomas Tornquist** och **Harald Karlsson**. Foto: PRIVAT

Ingmar Lundberg

– En återblick av en finlandssvensk-åländsk fotograf

Vernissage 7 november kl 16-18

Utställningen visas 8-30 november vardagar kl 13-16

Galleri NIPÅ, Köpmansgatan 4, Mariehamn

Utställningen är ett av Nordens institut på Ålands bidrag till att uppmärksamma Finland 100 på Åland.

 Nordens institut
på Åland

nipa.ax

känslor

STARK SCEN Lucia (Shirin Golchin) dör i sin mors (Ann-Iréne Dahlgrens) armar med väninnan (Parva Pirzadeh) vid sin sida. Foto: Jonas Edsvik